

Vážený pán zriaďovateľ s manželkou, vážení riaditelia a zástupcovia riaditeľov škôl a školských zariadení ELBA a EVA, milé kolegyně, kolegovia, ctení hostia!

Pred dvoma rokmi som stála presne na tomto mieste v červených šatách spolu s mojou moderátorskou kolegynou Barbarou Bačinskou. To som ešte netušila, že v ten večer mi bude preukázaná taká česť a prevezmem si najvyššie učiteľské ocenenie našich škôl - sošku Emanuela. V súčasnosti Baška vymenila pedagogickú teóriu za pedagogickú prax, ktorú sa jej darí úspešne naplňať na materskej dovolenke a ja, ja tu stojím ako posledná laureátka Emanuela a s odstupom času sa vám prihováram znova.

Viacerí z vás si možno položili otázku: Načo robíme Deň učiteľov? Teraz? Hromadná akcia?

Žijeme šialenú dobu. Sme radi, že sme negatívni, i keď za normálnych okolností by sme boli radšej pozitívni. Neskutočná situácia, v ktorej sa kvôli šíriacemu sa vírusu ocitla celá naša spoločnosť, v nás vzbudila množstvo otázok, na ktoré nepoznáme odpovede. Mnohí prestali dôverovať odborníkom a v strachu o vlastné zdravie uverili iným. Prispôsobujeme sa, ale stále nevieme, na čom sme. Cítíme neistotu.

V tejto komplikovanej situácii sa ocitlo aj školstvo. Prešli sme si náročným obdobím, počas ktorého sme sa museli veľmi rýchlo adaptovať a jediným prostriedkom, ktorý nám umožnil vzájomnú komunikáciu a vyučovanie, bol počítač alebo mobilný telefón. Kuchyne či obývačky sa menili na triedy a najväčším stresorom bol výpadok internetu či nečakaný, ale povinne pozvaný hosť na online hodine. Po návrate do školy bola prevažná väčšina učiteľov, žiakov, ale predovšetkým rodičov, šťastná. Najmä preto, že sme sa znovu mohli vidieť naživo a vnímať sa navzájom všetkými zmyslami. Nebyť zatvorení niekde v izbe a izolovať sa od všetkých. Učiteľ a žiak sú totiž elementy patriace nevyhnutne k sebe. Všetko, čo robíme, robíme pre žiakov, kvôli žiakom a vďaka žiakom.

O tom, že učiteľstvo je nádherné, ale namáhavé poslanie, vieme svoje. Učiteľia sú tí, ktorí učia a vychovávajú k poznaniu, múdrosti a láske. Šírením poznania a rozvíjaním tvorivosti žiakov napomáhame k tomu, aby v školách vyrastali nové osobnosti, noví vedci, noví géniovia.

Na pôde ELBY sa pri slávení Dňa učiteľov stretávame už dvanásťkrát. Slávenie tohto výnimočného dňa je oslavou nielen učiteľov, ale i manažérov či nepedagogických zamestnancov, bez ktorých by chod školy nebol možný. A prečo sa stretávame teraz? Deň učiteľov sme zvykli sláviť v marci pri príležitosti narodenia Jána Amosa Komenského. Avšak od roku 1994 si tento deň pripomíname na celom svete 5. októbra pri príležitosti prijatia odporúčania UNESCO z roku 1966 o postavení učiteľov. Toto medzinárodné odporúčanie stanovuje práva a zodpovednosti učiteľov, ako aj štandardy pre ich vzdelanie, ďalší profesionálny rozvoj, nábor, zamestnanie a podmienky výučby a vzdelávania.

V druhom roku pandémie COVID-19 je tohtoročný Svetový deň učiteľov zameraný na podporu, ktorú učiteľia potrebujú, aby mohli plne prispieť k procesu obnovy vzdelávania. Oslavy Svetového dňa učiteľov sa konajú po celom svete s hlavným cieľom upriamiť pozornosť vlád a medzinárodného spoločenstva na situáciu učiteľov na celom svete a výzvy, ktorým učiteľská profesia čelí. My teda chceme byť svetoví a rozhodli sme sa pripomenúť si Deň učiteľov teraz aj z toho dôvodu, že momentálne nám to epidemiologická situácia umožnila.

Ako učiteľka pôsobím na ELBE už 13. rok. Počas tohto obdobia som sa vydala, stala som sa matkou a svoju dcéru som, ako inak, zapojila do veľkej elbáckej rodiny. Mám teda priamu

spätnú väzbu aj zo Súkromnej materskej školy ELBA, školskej jedálne, a už druhý rok z našej Súkromnej základnej školy na Solivarskej ulici. Rovnako viem posúdiť, akú výchovno-vzdelávaciu činnosť vykonáva Základná umelecká škola či Súkromné centrum voľného času. Všetko pod jednou strechou. Všetko pod značkou ELBA. Elbu tvoria ľudia, silné osobnosti, tvoríme ju my, učiteľia, tvoríte ju vy všetci, ktorí máte so značkou ELBA veľa spoločného.

Keď sa niekedy stretnem s bývalými žiakmi, prvé, čo nasleduje, je úsmev a hneď po ňom spomienka na učiteľov ELBY. Žiaci i absolventi si po čase už nepamätajú všetky roky z dejepisu či postavy z literárnych diel, ale nikdy nezabúdajú na svojich dobrých učiteľov. I jeden citát hovorí: „Každý, kto si niečo pamätá zo školy, pamätá si učiteľov, nie ich metódy a techniky. Učiteľia sú srdcom vzdelávacieho systému.“ Mám ambíciu stať sa takou, na ktorú si budú pamätať a verím, že aj mnohí z vás.

Bola by som veľmi rada, keby sme sa aj na našich pracoviskách zameriavali na podstatné veci, na systém, ktorý bude fungovať, na dobre rozdelenú a zorganizovanú prácu. Aby sme dokázali motivovať sa navzájom a nepodkopávať si nohy, učiť sa od tých lepších a úspešnejších, učiť kvalitnejšie a kreatívnejšie. Podľa mňa oveľa viac ako stopercentné plnenie tematických plánov je dôležitá ľudskosť učiteľa, schopnosť improvizácie a jeho zaniebanie.

Keď som prvýkrát vstúpila na pôdu tejto školy, mohlo to byť niekedy v máji pred mnohými rokmi, išla som so žiadosťou a životopisom rovno za vtedajším pánom riaditeľom, Emilom Blichom. Privítal ma vo svojej kancelárii a po veľmi príjemnom rozhovore mi dal nádej, že sa ešte uvidíme. Stalo sa. Po desiatich rokoch som si z jeho rúk prevzala najvyššie morálne uznanie a ocenenie, sošku Emanuela, znázorňujúcu pedagóga na podstavci. Emanuel, znamená v hebrejčine Boh s nami. V našej elbáckej terminológii by sme si mohli toto meno preložiť ako Emil s nami. Emanuel je totiž birmovné meno pána zriaďovateľa.

Z tohto miesta by som sa mu rada úprimne a z celého srdca poďakovala a vyjadrila obdiv za všetko to, čo dosiahol a čo dennodenne robí, za jeho neskutočnú energiu, húževnatosť, pracovitosť, nadchnutie sa pre nové veci, tvorivý nepokoj a hlavne za to, že on je tým elementom, ktorý spája a zveľaďuje všetky školy a školské zariadenia ELBA.

Po slávnostnom odovzdaní Emanuela v marci 2019 som mala zmiešané pocity. Na jednej strane sa mi zdalo zvláštne, prečo ja, keď ešte nemám toľko rokov, aby som si zaslúžila toto ocenenie, na druhej strane som bola veľmi vďačná za to, že si niekto všimol moju prácu. Pamätám si tiež, že som chcela povedať jedno súvetie, ale emócie si vypýtali viac. Bol to naozaj neopakovateľný pocit, ktorý rada doprajem aj ďalším oceneným učiteľom a s veľkou poctou im už čoskoro odovzdám toto pomyselné žezlo Emanuela.

Vážení prítomní, verím, že ste sem prišli preto, aby ste sa cítili dobre a aby ste si po náročnom období dištančného vzdelávania oddýchli, prišli na podnetné myšlienky a navzájom sa inšpirovali. Prajem vám pekný večer!